KUDY VODA TEČE

CÍL: Seznámit žáky s problematikou úpravy pitné vody. Žáci si uvědomí, že cesta vody do kohoutku

i z něj je velmi komplikovaná.

OBORY: Člověk a jeho svět (rozmanitost přírody)

PT: Environmentální výchova

V celé historii lidí byla voda považována za vzácný zdroj a lidé (se zajímali o to, zda je jí dostatek, dá se použít při zavlažování nebo zda nehrozí její vylití z břehů. Postupem času nás začaly zajímat i ukazatele, které vyjadřují její jakost. Aby voda, kterou označujeme jako pitnou dosáhla požadovaných atributů, je třeba

surovou vodu odebranou ze zdroje upravit. Úpravárenský proces je poměrně složitý a zahrnuje sled procesů od sedimentace, koagulace, filtrace až po dezinfekci.

Termín jakost se používá pro souhrn všech atributů vody. Tradičnější pojem kvalita se zužuje na její fyzikální a chemické ukazatele.

ZDROJE VODY

Čas: 5 min

ŘEŠENÍ

Močál, mokřad, rybník, půdní voda, voda v horninách, slepé rameno řeky, voda v organismech. Kvalita vody se vyjadřuje nejčastěji v těchto ukazatelích: mikrobiologické (výskyt Escherichia coli); chemické (dusičnany, tvrdost, pH, železo), fyzikální (zákal)

Vodu z těchto zdrojů nelze využívat z důvodu špatné dostupnosti nebo nedostatečné kapacity (voda v organismech, horninách, půdě, rybník), možného ohrožení ekologických funkcí v krajině (mokřad, močál, slepé rameno) – zadržování vody při povodni, udržení mikroklimatu, stanoviště mnoha organismů apod. Dalším důvodem může být nižší kvalita vody, která by vyžadovala finančně velmi nákladnou úpravu.

CESTA DO KOHOUTKU

Čas: 15 min

ŘEŠENÍ

odběr vody ze zdroje $\rightarrow$ česle zbavují hrubých nečistot $\rightarrow$ předčištění vody v čiřičích síranem železitým $\rightarrow$ úprava pH vápennou vodou $\rightarrow$ zachycení nečistot pískovými filtry $\rightarrow$ hygienické zabezpečení chlórem $\rightarrow$ akumulace ve vodojemu $\rightarrow$ kontrola kvality $\rightarrow$ domácnost

Kroky úpravy vody se mohou odlišovat podle místních podmínek. Záleží především na zdroji vody, ze kterého je voda pro úpravu čerpána. Obecně platí, že voda z podzemních zdrojů má vyšší kvalitu a potřebuje méně úprav než voda z povrchových zdrojů.

KUDY VODA TEČE

Čas: 20 min

		3.								
		СН			6.					
1.	_	Е		5.	0		7.	8.	9.	_
G	2.	М	4.	Č	С		Č	Н	Р	10.
Е	В	I	M	I	Е		0	N	0	Н
J	A	K	0	S	T	_	٧	0	D	Υ
Z	K	Á	K	Т				J	Z	D
ĺ	Т	L	Ř	ĺ				I	Ш	R
R	Е	I	Α	R				V	М	0
	R	Е	D	Ν				Α	Z	L
	I			Α					ĺ	0
	Е									G
										I
										Е

NÁPADY PRO OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ VODY

- používání šetrných mycích a čistících prostředků
- omezení používání chemikálií na minimum
- náhrada chemických prostředků přírodními čističi (např. octem)
- vyloučení drastických chemikálií (např. Savo)
- oddělené uchovávání nebezpečných látek (např. chemikálie z laboratorních prací)
- používání uměřených dávek čistících prostředků (např. pracího prášku)

Šetrné prostředky jsou např. výrobky firmy Missiva, Ecover, Sodasan nebo výrobky se značkou Ekologicky šetrný výrobek.

